

Kustlandsvägen, den äldsta landsvägen mellan Stockholm och Torneå.

Vägen blev på 1660-talet utbyggd i sådant skick att man kunde ta sig med häst och vagn från Stockholm till Umeå.



Norrstigen,

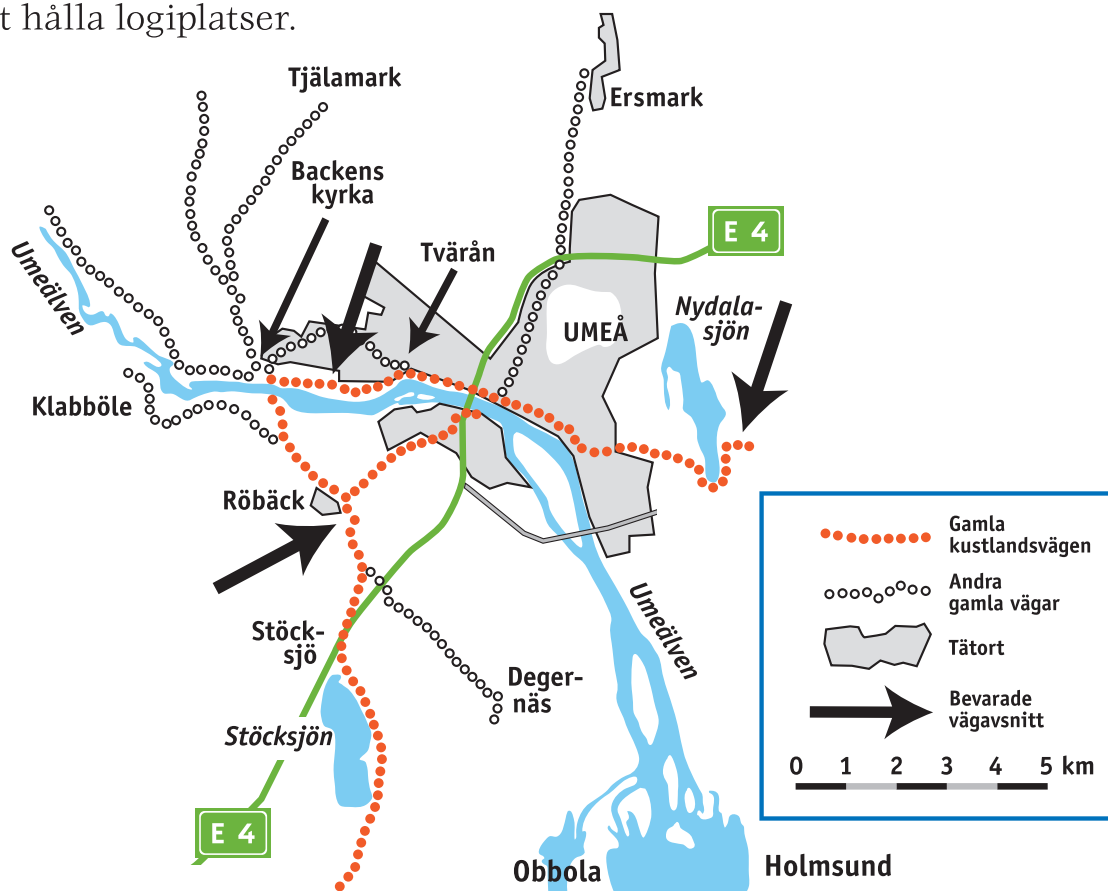
som senare kom att kallas **Kustlandsvägen**, gick från Stockholm till Torneå. Den finns tydligt inritad på de första kartorna över Röbbäck söder om Umeå. Kartor från 1693, 1711, 1730 och senare visar att vägen här kom ned på slätten och gick vidare norrut, öster om Sörå kern ned mot Röbbäcken.

Efter bron över Röbbäcken följde vägen bäcken uppströms ett par hundra meter och gick sedan i en båge ned mot slätten och följde därefter skogskanten bort mot den nutida Travbanan. Bortom Travbanan gick vägen utför Sommaråbacken ned till *färjestället Hamnögern* för fortsatt färd med båt till *Hamnen vid Backens kyrka*.

Vägen var från början en ridväg med mest lokal trafik. När vägen förbättrats under 1600-talet, så att vagnar kunde användas, ökade antalet resande.

En resa från Stockholm till Umeå tog från början 2–3 veckor. På 1700-talet gjordes samma resa på blott 6 dagar!

Behov av övernattningsställen uppstod. Först var det präster och länsmän som ålades att hålla logiplatser.



Skjutsväsendet

kan räkna sina anor från omkr. 1280 då bestämmelser om gästningsskyldighet infördes. Skyldigheten innebar att om en resande ville köpa kost och logi hos en bonde kunde denne inte väga.

På 1650-talet inrättades **gästgiverier**, som skulle finnas på 1–2 mils avstånd från varandra. Samma avstånd gällde mellan de **posthemman** som sedan 1636 skulle finnas. Det normala blev att förlägga post och gästgiveri på samma ställe.

För att rätt taxa skulle kunna tas ut av den resande stadgade **1649-års "Krogare- och Gästgifware Ordningh"** om mätning av vägarna, så att alla mil skulle bli lika långa. Tidigare fanns olika längder på landsvägsmilen i olika delar av landet.

Längs Kustlandsvägen restes gjutna hällar för varje hel och halv gammal mil. Den gamla milen var 6.000 famnar, ungefär 10.689 m. Med metersystemets införande 1879 – 88 infördes nymil lika med 10.000 m.

Fram till mitten av 1800-talet behövde resande ha **inrikespass**, som inte var så lätt att få för den som inte hade försörjningen ordnad.



Milstenen i Röbbäck